

PĀRTIKAS, LAUKSAIMNIECĪBAS UN ZIVSAIMNIECĪBAS PRODUKTU ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBA

Pārskats par 2020. gadu

Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departaments pēc *Eurostat* datiem
(ietverti dati par reeksportu)

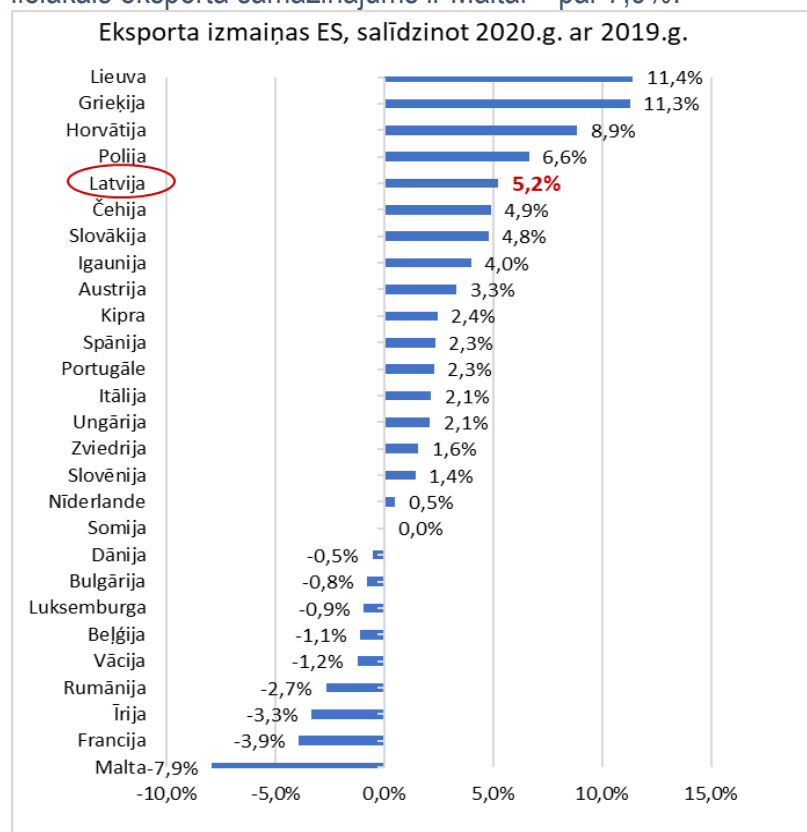
2021. gada 20. aprīlis

Pēc Eurostat datiem, 2020. gadā pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības produkti bija nozīmīgākās preces kopējā Latvijas eksportā.

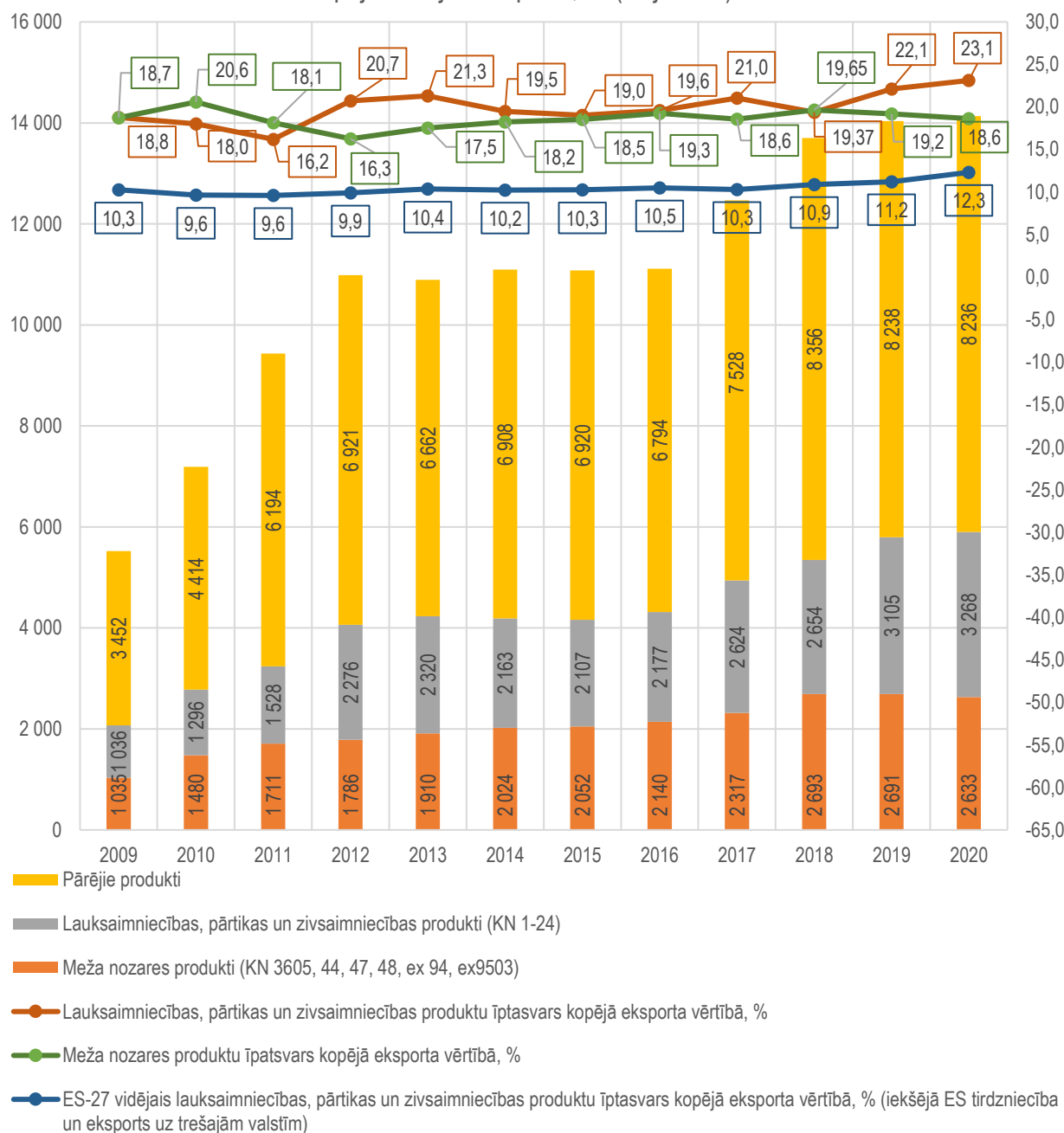
2020. gadā pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu eksports veidoja 23,1% no kopējās Latvijas eksporta vērtības.

Latvijas pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu eksports 2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu, ir palielinājies par 163 miljoniem EUR jeb 5,2%.

Starp ES dalībvalstīm 2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu visstraujākais eksporta kāpums ir Lietuvai (par 11,4%), savukārt lielākais eksporta samazinājums ir Maltai – par 7,9%.

Pārtikas, lauksaimniecības un meža nozares produktu eksporta īpatsvars kopējā Latvijas eksportā, % (milj. EUR)

2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu ir palielinājies gan pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu eksports, gan to imports.

Pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu eksporta vērtība palielinājās straujāk nekā importa vērtība:

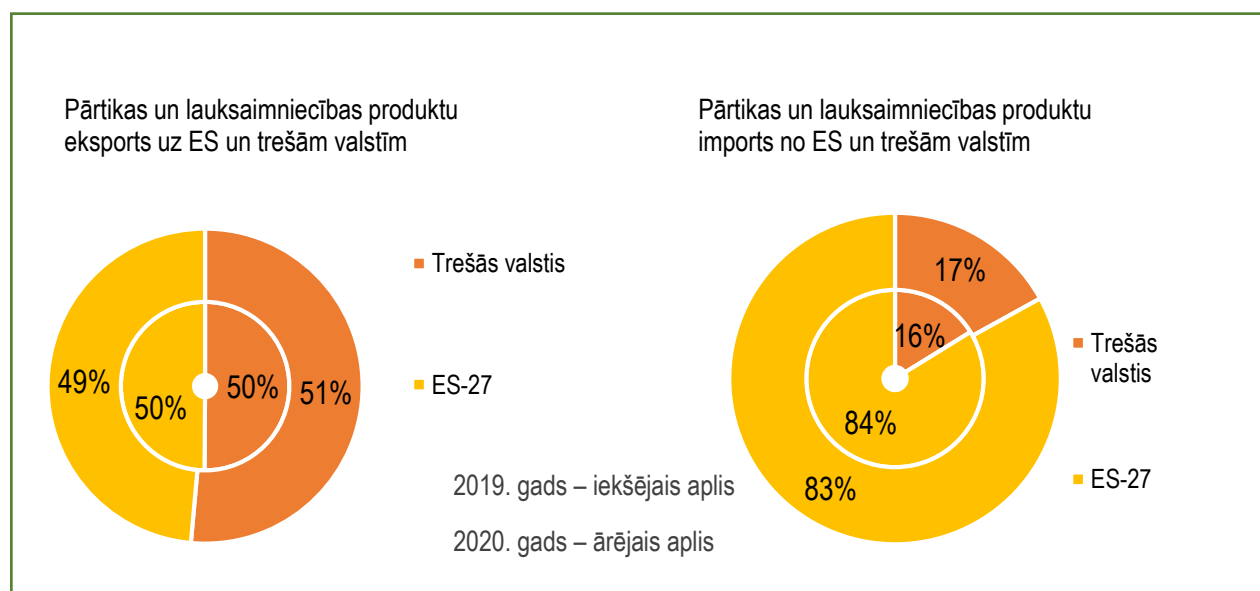
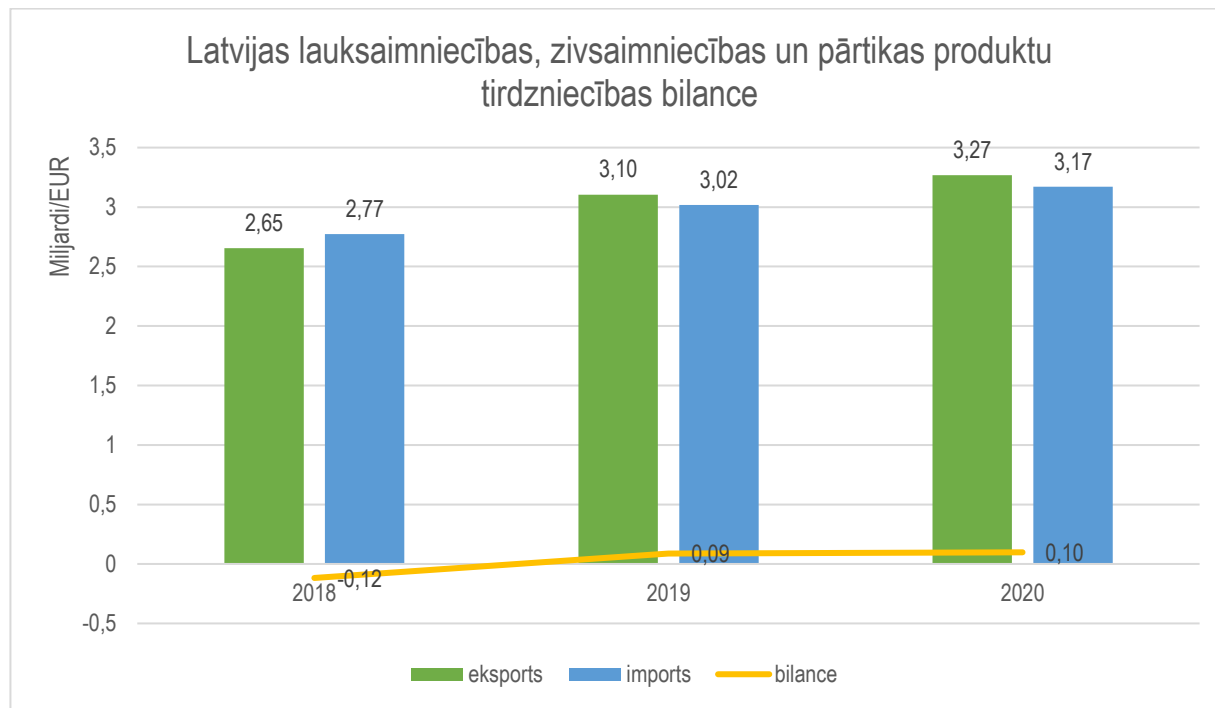
- eksporta pieaugums bija par 162,8 milj. EUR jeb 5,2%;
- importa pieaugums bija par 152,1 milj. EUR jeb 5%.

Ņemot vērā to, ka eksporta vērtība ir būtiski pieaugusi, 2019. gadā un 2020. gadā pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu ārējās tirdzniecības bilance sasniedza pozitīvu rādītāju.

Pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta struktūrā eksports gan uz citām ES valstīm gan trešajām valstīm bija līdzīgs – **49% produktu tika realizēti ES iekšējā tirgū un 51% produktu tika eksportēti uz trešajām valstīm.**

2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu visstraujāk eksports palielinājās uz trešajām valstīm (vērtības izteiksmē par 8,1%), bet uz ES valstīm – par 2,4%.

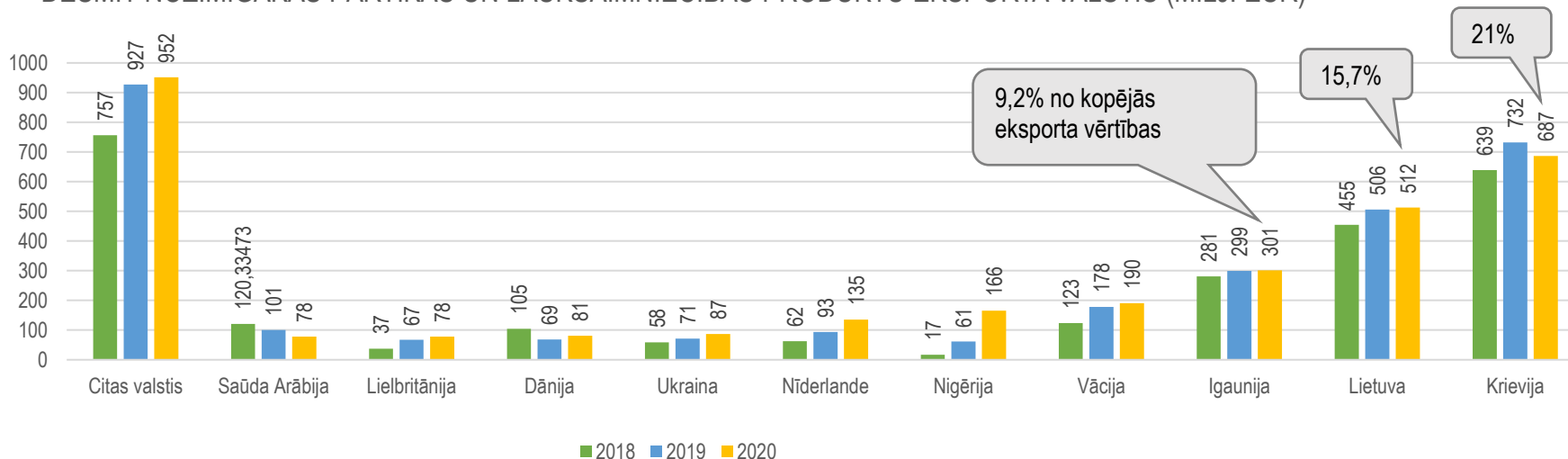
Tradicionāli pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu importa struktūrā imports no citām ES valstīm veido lielāko daļu – 2020. gadā 83% pārtikas un lauksaimniecības produktu tika ievesti no citām ES valstīm, bet 17% – no trešajām pasaules valstīm.

Kopumā 2020.gadā eksports veikts uz 139 valstīm.

Vieta eksportā (pārējām valstīm):
12.Polija
16.Norvēģija
20.ASV
24.Kazahstāna
52.Japāna

DESMIT NOZĪMĪGĀKĀS PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU EKSPORTA VALSTIS (MILJ. EUR)

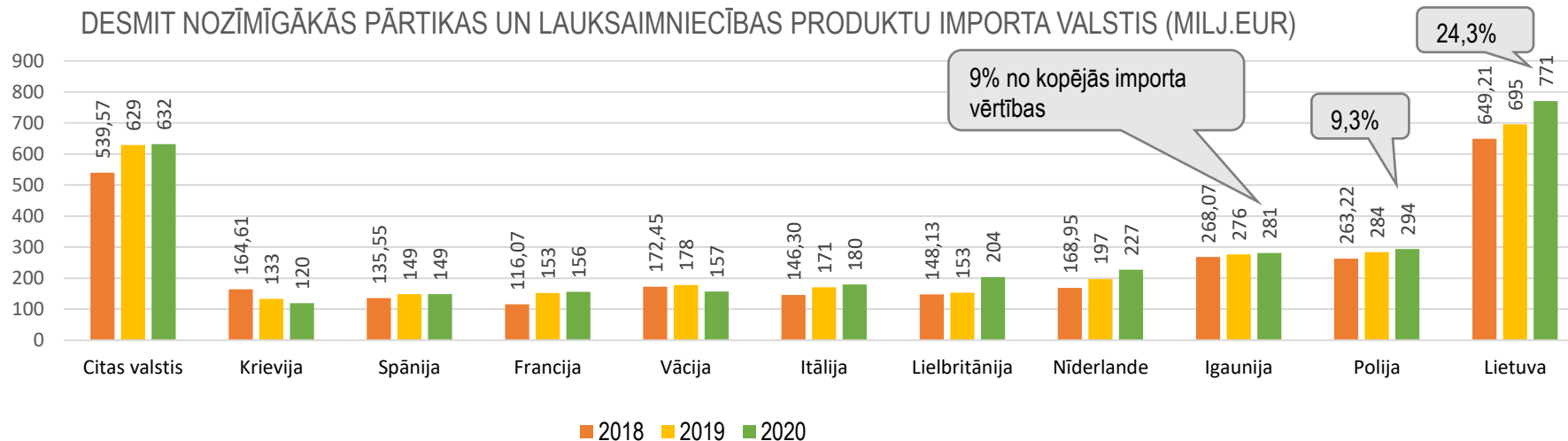
Nozīmīgākā Latvijas pārtikas un lauksaimniecības produktu **eksporta galamērķa valsts**, uz kuru 2020. gadā tika eksportēti **21%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta vērtības, **bija Krievija, bet, salīdzinot ar 2019. gadu, uz to eksportēto preču vērtība samazinājās par 6,2%.**

Importa ziņā nozīmīgākā tirdzniecības partnervalsts ir Lietuva – imports no tās 2020. gadā veidoja **24,3%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa vērtības. Importa vērtība 2020. gadā, salīdzinot ar 2019. gadu, pieauga par 11%.

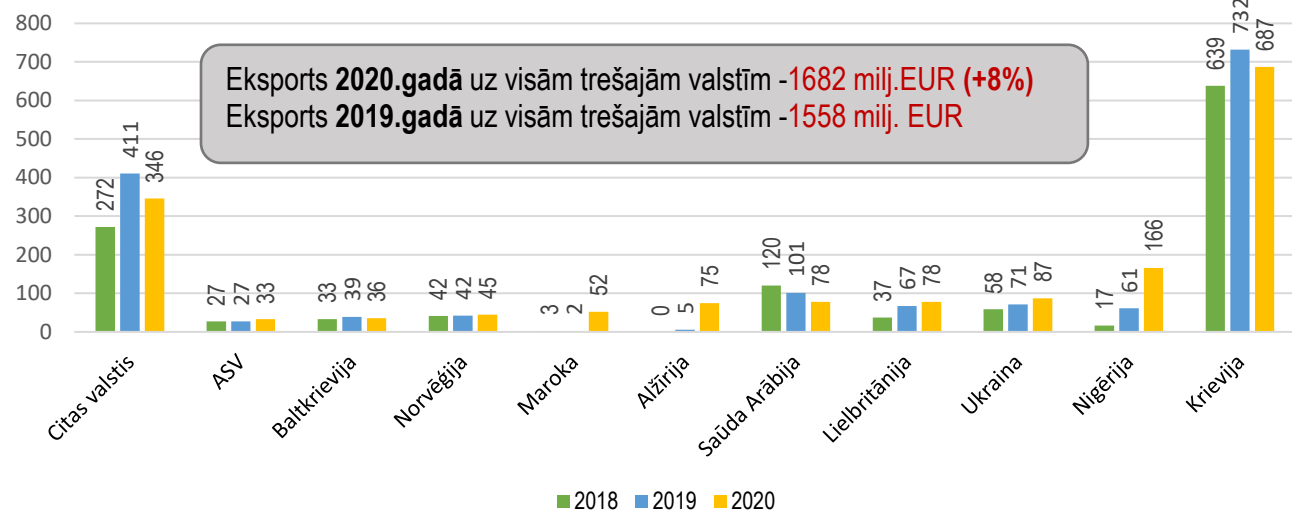
Kopumā 2020.gadā imports veikts uz 128 valstīm.

Vieta importā (pārējām valstīm):
15.Ukraina
23.Turcija
26. Ķīna
28.ASV
49.Peru

DESMIT NOZĪMĪGĀKĀS PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU IMPORTA VALSTIS (MILJ.EUR)

DESMIT NOZĪMĪGĀKĀS PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU EKSPORTA VALSTIS TREŠO VALSTU STARPĀ (MILJ.EUR)

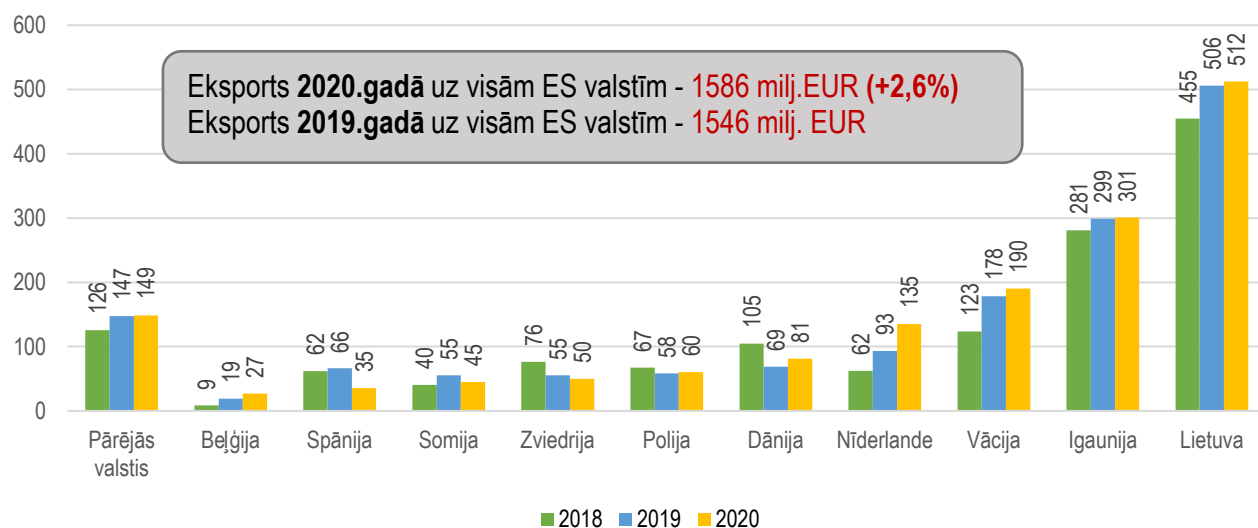

2020. gadā eksporta kopējā vērtība uz trešajām valstīm palielinājās par 8%, visbūtiskāk uz Nigēriju – par 104,7, milj. EUR.

Lai arī neliels eksporta samazinājums (-6,2%), salīdzinot 2020.gadu ar 2019.gadu, **Krievija bija nozīmīgākā partnervalsts starp trešajām valstīm – eksports uz to veidoja 40,8 %** no kopējās vērtības. TOP 3 eksporta produkti uz Krieviju 2020.gadā bija alkoholiskie dzērieni, dzīvi koki un citi augi, kā arī dažādu ēdienu sagataves.

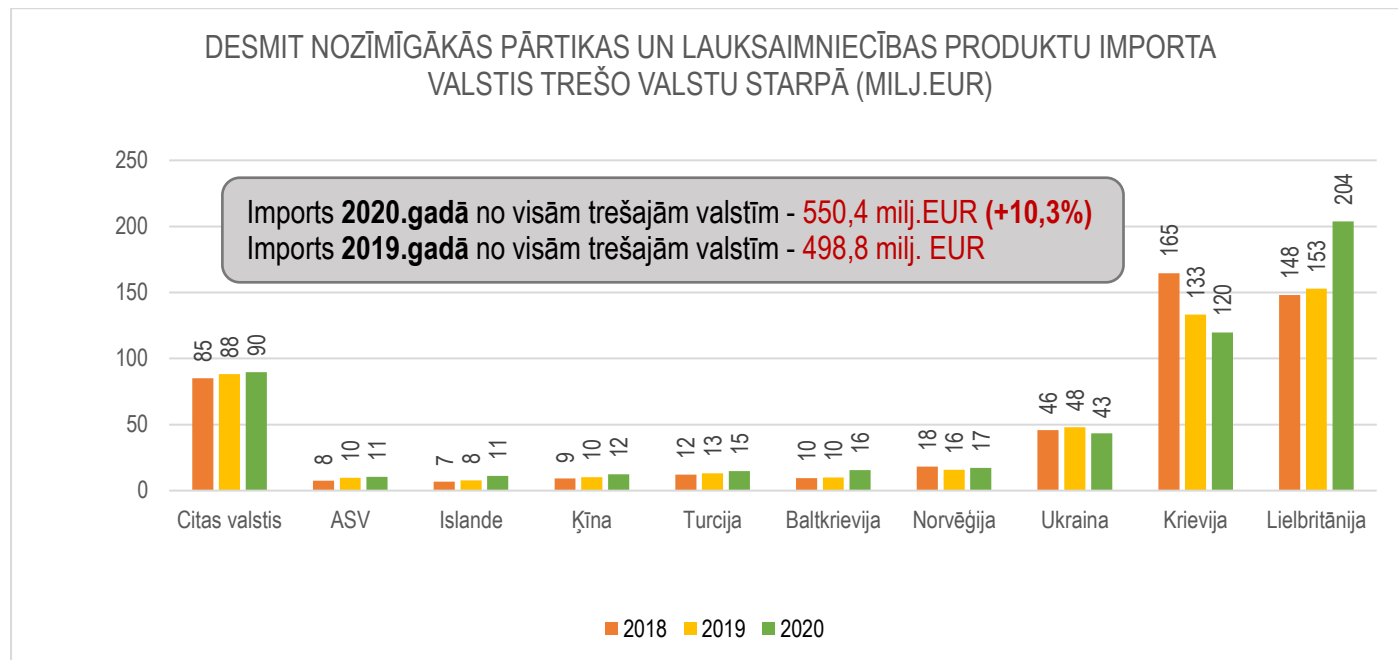
- Latvijas eksports uz Nigēriju, kas ir otra nozīmīgākā eksporta valsts starp trešajām valstīm, ir 4 reizes mazāks nekā uz Krieviju.
- 2020. gadā lielākais eksporta kāpums no trešajām valstīm (starp 10 nozīmīgākajām) bija uz Nigēriju (par 104,7 milj. EUR), palielinoties graudaugu eksportam (par 104,8 milj. EUR) un uz Alžīriju, arī pieaugot graudaugu eksportam (par 69 milj. EUR).

DESMIT NOZĪMĪGĀKĀS PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU EKSPORTA VALSTIS ES VALSTU STARPĀ (MILJ.EUR)

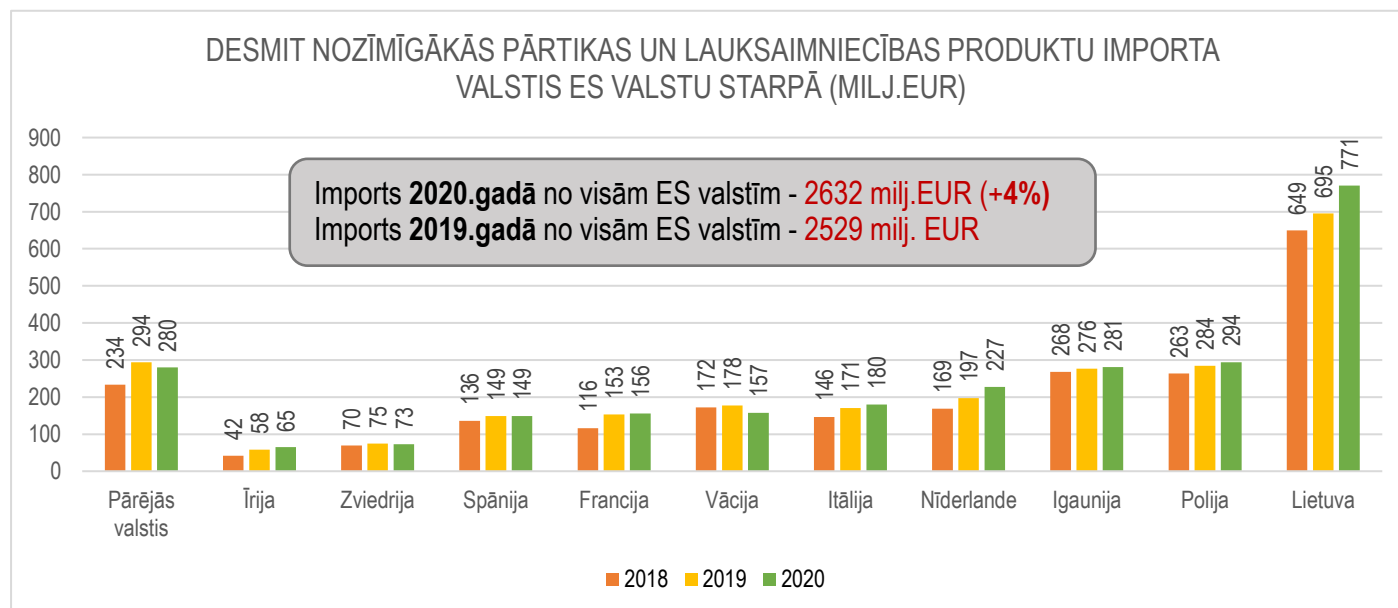

- Latvija pārtikas un lauksaimniecības produktus eksportē uz visām 26 ES valstīm, starp kurām **nozīmīgākā eksporta galamērķa valsts ir Lietuva: 32,3%** no kopējās eksporta vērtības uz ES valstīm. TOP 3 importa produkti no Lietuvas 2020.gada bija graudaugi, dzīvnieku barība un alkoholiskie dzērieni.
- Otra nozīmīgākā eksporta valsts ir **Igaunija**: eksports uz to veido 19,0% no kopējās uz ES valstīm eksportēto produktu vērtības.
- Starp 10 nozīmīgākajām ES valstīm 2020. gadā eksporta vērtība visvairāk palielinājās uz Nīderlandi– par 45% un uz Beļģiju– par 44,5%, savukārt eksporta samazinājums bija vērojams uz Spāniju (par 46,7%) un uz Somiju (par 18,8%).

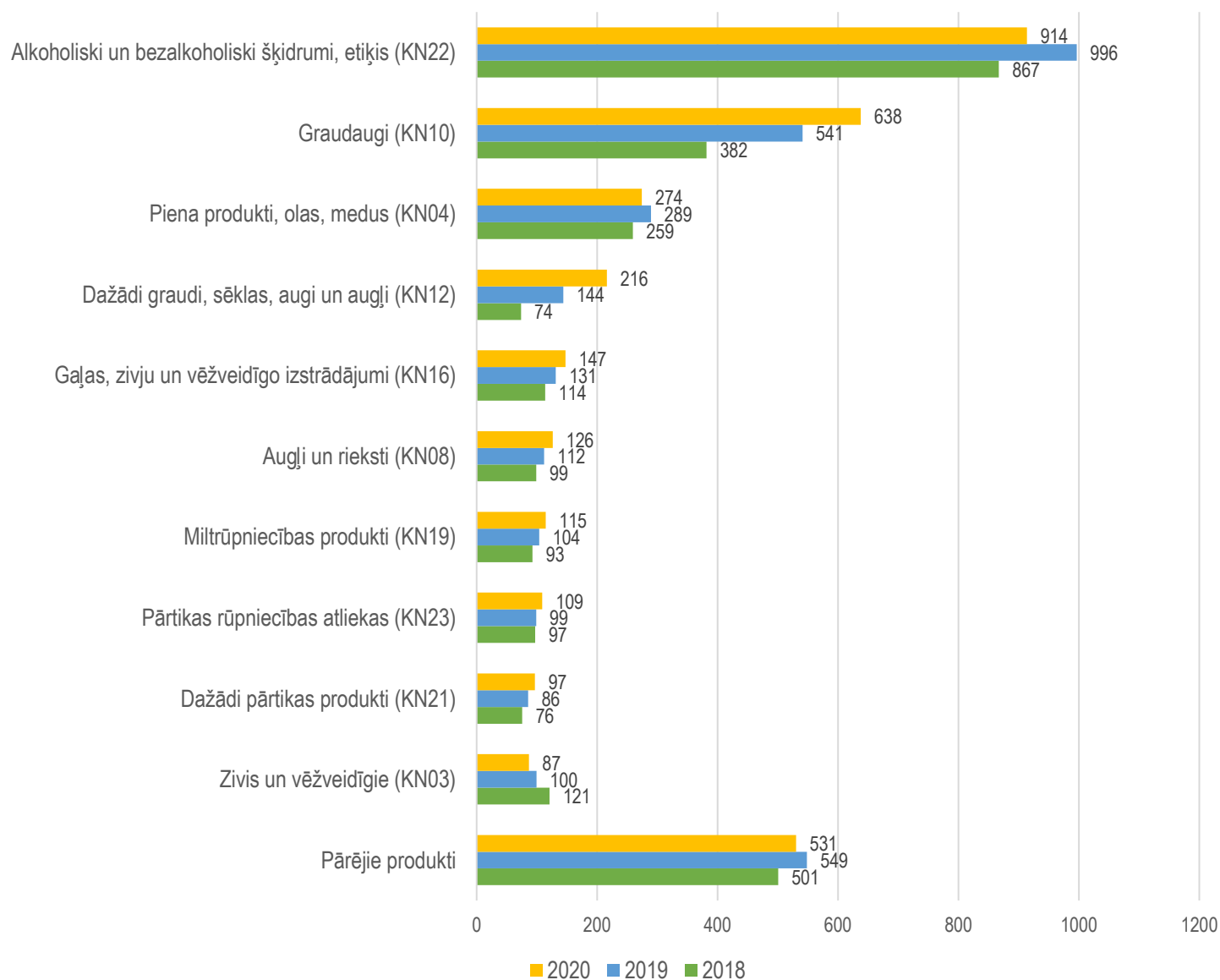
- 2020. gadā importa kopējā vērtība no trešajām valstīm palielinājās par 10,3%.
- Latvija pārtikas un lauksaimniecības produktus importē no 101 trešajā valstīm, starp kurām nozīmīgākā ir Lielbritānija ar 33,3% no kopējās importa vērtības no visām trešajām valstīm (2019. gadā – 30,6%).
- Starp 10 nozīmīgākajām trešajām valstīm 2020. gadā imports samazinājies no Krievijas (par 10% jeb 13,5 milj. EUR) un Ukrainas (par 9,8% jeb 4,7 milj. EUR).
- Visbūtiskāk imports palielinājās no Baltkrievijas (par 55% jeb 5,5 milj. EUR) un Islandes (par 43% jeb 3,4 milj. EUR).

- 2020. gadā importa kopējā vērtība no ES valstīm pieauga par 4%.
- Latvija pārtikas un lauksaimniecības produktus importēja no visām 26 ES valstīm. Starp tām nozīmīgākā importa valsts ir Lietuva ar 29,3% no kopējās importa vērtības.
- Otra un trešā nozīmīgākā importa valsts attiecīgi ir Polija (11,2% no kopējās importa vērtības un Igaunija (10,7%).
- Starp 10 nozīmīgākajām ES importa valstīm 2020. gadā imports visvairāk palielinājās no Nīderlandes (par 15,2%) un no Īrijas (par 11,4%).
- Visvairāk imports samazinājies no Vācijas (par 11,5%) un no Zviedrijas (par 2,6%).

LATVIJAS PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU EKSPORTS (MILJ. EUR)

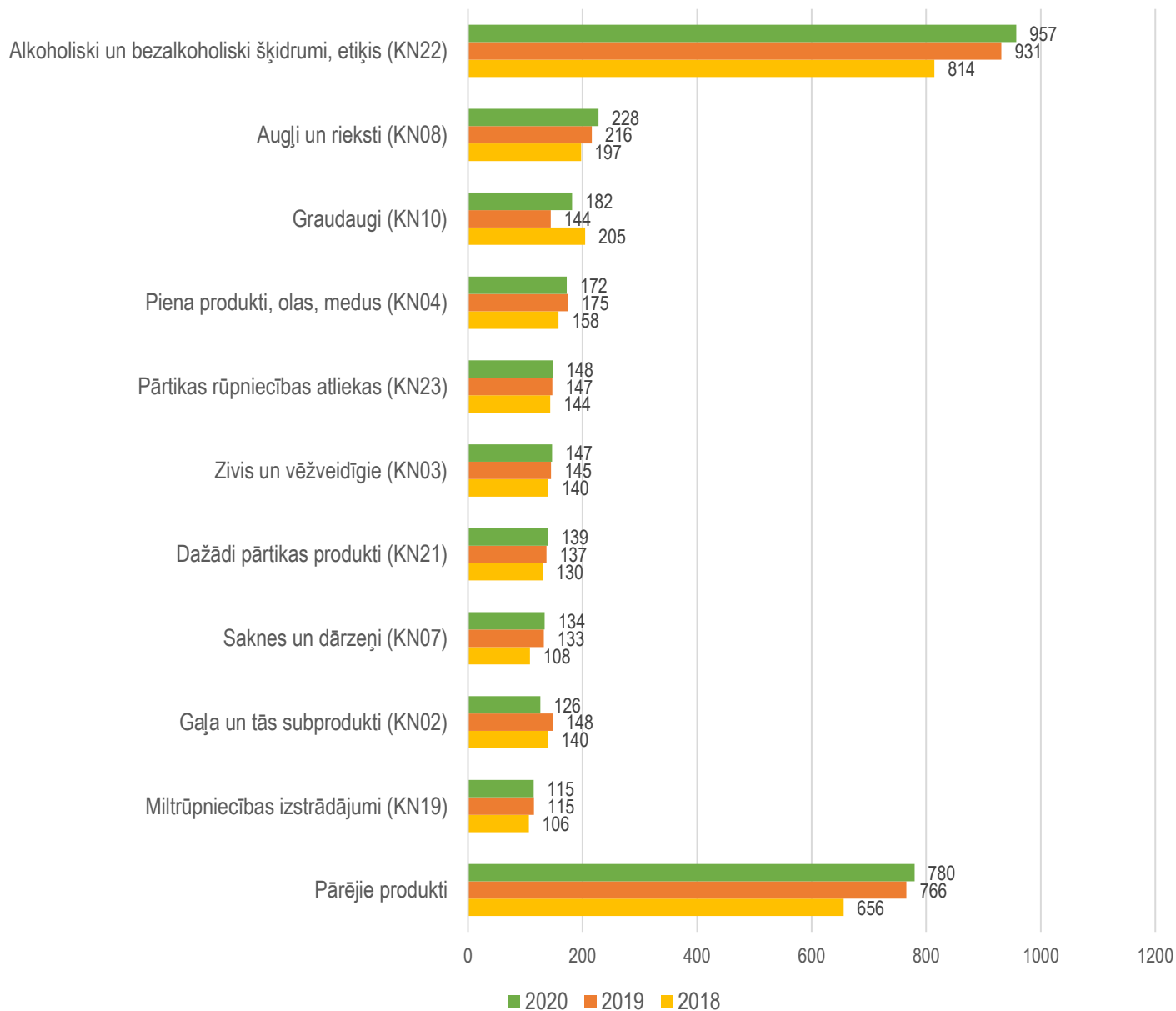
Nozīmīgākie Latvijas eksporta produkti 2020. gadā:

- **bezalkoholiskie, alkoholiskie dzērieni un etiķis - 28,1%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta vērtības; 2020. gadā to vidējā eksporta vērtība ir samazinājusies par 8,3% jeb 83 milj. EUR;
- **graudaugi - 19,6%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta vērtības; 2020. gadā graudaugu vidējā eksporta vērtība ir palielinājusies par 18% jeb 97 milj. EUR;
- **piens un piena produkti, olas, medus – 8,4%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu eksporta vērtības; 2020. gadā to vidējā eksporta vērtība ir samazinājusies par 5,3% jeb 15,2 milj. EUR.

2020. gadā starp nozīmīgākajiem eksporta produktiem būtiski pieaudzis dažādu graudu, sēklu, augu un augļu eksports (par 50,4% jeb par 73 milj. EUR).

Procentuāli visbūtiskāk starp svarīgākajiem eksporta produktiem, ir samazinājies zivju un vēžveidīgo eksports par 13% jeb par 13 milj. EUR).

LATVIJAS PĀRTIKAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU IMPORTS (MILJ. EUR)

Nozīmīgākie Latvijas importa produkti 2020. gadā:

- **bezalkoholiskie, alkoholiskie dzērieni un etiķis – 30,6%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa vērtības; 2020. gadā to importa vērtība ir pieaugusi par 2,8% jeb 26 milj. EUR;
- **augļi un rieksti – 7,3 %** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa vērtības; 2020. gadā to importa vērtība ir pieaugusi par 5,4% jeb 11,8 milj. EUR;
- **graudaugi – 5,8%** no kopējās pārtikas un lauksaimniecības produktu importa vērtības; 2020. gadā to importa vērtība ir pieaugusi par 26% jeb 37,4 milj. EUR, kas ir lielākais pieaugums vērtības izteiksmē starp 10 nozīmīgākajiem importa produktiem.

Savukārt, importa vērtības būtisks samazinājums, starp 10 nozīmīgākajiem importa produktiem, 2020.gadā bija gaļai un tās subproduktiem (par 14,5% jeb 21,5 milj. EUR).